

Käsitteet ja määritelmät

Valtionveronalaiset tulot jaetaan tulolähteen mukaan seuraaviin ryhmiin (määritelmä: Tilastokeskus).

1) palkkatulot:

ennakonkannonalaiset palkkatulot, merityötulo, työnantajan maksamat kustannusten korvaukset, rakennusalan lomapalkka, reserviläispalkka, Suomessa verotettu ulkomaan tulo, hankintatyön arvo metsätaloudessa, hankintatyön arvo yhtymästä sekä lunastukset, palvelurahat yms. ennakonkannon alaiset tulot

2) yrittäjätulot:

maatilatalouden ansio- ja pääomatulot, elinkeinotoiminnan ansio- ja pääomatulot sekä tulot yhtymästä

3) muut valtionveronalaiset tulot:

muut ansiotulot, eläketulot, työttömyysturvaetuudet sekä muut sosiaaliturvaetuudet.

Henkilön ansiotulot muodostuvat yrittäjä- ja palkkatuloista. Valtionveronalaisia tuloja eivät ole mm. julkisyhteisöiltä saadut stipendit ja apurahat, ulkomailta saadut palkkatulot, jos työskentely ulkomailla on kestänyt vähintään puoli vuotta, osa julkiselta sektorilta saaduista sosiaaliturvaetuuksista sekä verovapaat korkotulot.

Asukasvalinnassa ei oteta tuloina huomioon asumistukea ja yleisestä asumistuesta annetun lain (938/2014) 15 §:n mukaisia niin sanottuja etuoikeutettuja tuloja. Näitä ovat:

- lapsilisä (lapsilisälaki 796/1992)
- äitiysavustus (äitiysavustuslaki 477/1993)
- vammaisetuuksista annetun lain (570/2007) mukaiset etuudet
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut
- sotilasavustus (sotilasavustuslaki 781/1993)
- rintamasotilaseläkelain (119/1977) mukaista rintamalisää ja ylimääräistä rintamalisää;
- opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea
- toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea tai muuta etuutta
- Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta

Kaupunkitutkimus ja -tilastot

- julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta tai muuta vastaavaa kulu- tai ylläpitokorvausta
 - muita kuin toimeentulon turvaamiseksi maksettuja apurahoja ja muita vastaavia avustuksia
 - perhehoitajalain (312/1992) mukaisen perhehoidon ja lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) mukaisen perhepäivähoidon kustannusten korvauksia;
 - sotilasvammalain (404/1948) mukaisia korvauksia
 - perhe-eläkkeenä maksettavia lapseneläkkeitä
 - vian, vamman tai haitan perusteella maksettavaa erityisten kustannusten korvausta
 - kansaneläkelain (568/2007) lapsikorotusta
 - lapsen elatusapua, joka suoritetaan tuomioistuimen päätöksen tai vahvistetun kirjallisen sopimuksen perusteella ja elatustukilain (580/2008) mukaista elatustukea;
 - tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista haittarahaa;
 - matkapäivärahoja, matkakustannusten korvauksia ja sairaanhoitokustannusten korvauksia sekä niihin rinnastettavia erityisistä kustannuksista saatuja korvauksia
 - omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tarkoitettua hoitopalkkiota
 - asumistukilain (938/2014) 9 §:n 8 momentissa tarkoitettua alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja;
- ”Jos vuokralla asuvalla ruokakunnalla on alivuokralainen, vähennetään ruokakunnan tässä pykälässä tarkoitetuista asumismenoista alivuokralaisen maksaman vuokran määrä. Omistusasunnossa asuvalla ruokakunnalla vähennetään alivuokralaisen maksama vuokra hoitomenoista ja mahdollinen jäljelle jäävä määrä rahoitusmenoista.”
- osuutta kuolinpesän tuotosta
 - yllä olevissa kohdissa mainittuja etuuksia tai tuloja vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia tai tuloja.

Kaupunkitutkimus ja -tilastot

Käytettävissä olevat rahatulot (määritelmä: Tilastokeskus)

Kotitalouden käytettävissä olevat rahatulot sisältävät rahamääräiset tuloerät ja työsuhteen liittyvät luontoisedut. Käytettävissä olevien rahatulojen muodostumista voidaan kuvata seuraavasti:

+ palkkatulot
+ yrittäjätulot
+ omaisuustulot (ilman asuntotuloa)

= tuotannontekijätulot
+ saadut tulonsiirrot (ilman asuntotuloa)

= bruttorahatulot
– maksetut **tulonsiirrot***

= käytettävissä olevat rahatulot

Kun bruttorahatuloista vähennetään maksetut **tulonsiirrot***, jäljelle jäävä tulo on kotitalouden käytettävissä oleva rahatulo.

***Tulonsiirrot:** Kotitalouden maksetut tulonsiirrot muodostuvat lähinnä välittömistä veroista ja sosiaaliturvamaksusta. Lisäksi maksettuihin tulonsiirtoihin luetaan pakolliset eläke- ja työttömyysvakuutusmaksut sekä maksetut elatusavut. Maksettuihin veroihin ei ole laskettu kirkollisveroa, vapaaehtoisia yksilöllisiä vakuutusmaksuja (vuodesta 2000 lähtien katsottu tulojakotilastossa säästämiseksi) eikä välillisiä veroja. Maksetut tulonsiirrot perustuvat rekisteritietoihin lukuun ottamatta korkotuloista maksettuja lähdeveroja. Vuodesta 2011 alkaen maksettuihin tulonsiirtoihin on luettu myös osa kotitalouksien välisistä tulonsiirroista (mm. toisten kotitalouksien puolesta maksetut laskut ja opiskelua varten annettu raha).